

Intézeti hírek

(2000. január 1.–december 31.)

2000. január 21–22-én Párizsban Ács Pál *La circulation des hommes, des œuvres et des idées entre la France, l'Italie et la Hongrie, XV–XVIIe siècles* címmel tartott előadást a párizsi nemzetközi kollokviumon.

Dávidházi Péter az ugyanezen a két napon Pécsen rendezett *Az irodalmi kánon a XIX. században* című konferencián adott elő a következő tárgyban: *Genealógia monográfiában elbeszélve: Kánonformálás és narratív identitásképzés Toldy Kazinczy-monográfiájában.*

Február 5-én vette át az MTA Irodalomtudományi Intézetének ez évi Martinkó András-díját Szajbély Mihály, akinek a díjat *A rege és rokon műfajai a 19. század elejének magyar irodalmában* című tanulmányáért ítéltek oda.

10-én Újvidéken a *Vajdasági magyar újraolvasó* keretén belül Pomogáts Béla *Gion Nándorról* beszélt, 17-én pedig Ljubljanában szerepelt a *Magyar és szlovén irodalom* című összejevetelen.

A Magyar Írószövetség tagjai és az Irodalomtudományi Intézet munkatársai február 23-án köszöntötték a 75. születésnapját ünneplő Németh G. Bélát.

Tverdota György a február 24–27. között, Párizsban tartott *Expo-Languages* konferencián Kuncz Aladár *Fekete kolostoráról* és Hevesi András *Párisi esőjéről* érkezett.

Március 2-án az MTA Irodalomtudományi Intézete és a budapesti Lengyel Kulturális Intézet rendezett közös konferenciát a krakkói Jagelló Egyetem újjászervezése 600. évfordulójának tiszteletére.

A március 2–3-án tartott, *Irodalomelmélet az ezredvégen* című szegedi Kányó Zoltán-émlékkonferencián a következő munkatársaink adtak elő: Odorics Ferenc (*Az irodalom és a tudomány tropológiájáról: Só, krumpli, petrezselyem*), Kálmán C. György (*A módszer ígérete*), Szili József (*Az irodalomtörténet-elmélet kérdése*).

Szörényi László március 9-én Velencében *San Gerardo nella tradizione letteraria ungherese* címmel tartott előadást a *San Gerardo fra Venezia e Ungheria* című rendezvényen.

Március 10–11-én rendezték meg Pécsen a *Határ-lét és peremszöveg* című konferenciát, melyen Tverdota György *Erkölc és pszichoanalízis József Attila életművében* címmel érkezett.

30-án Pomogáts Béla a *Szabó Lőrinc születésének 100. évfordulójára* az Akadémián rendezett konferencián tartott bevezetőt, Ferenczi László pedig *Hommages à Lőrinc Szabó* című beszámolóját mondta el.

Áprilisban intézeti munkatársaink a következő előadásokkal szerepeltek: 1-jén *A kétszáz éves Vörösmartynak szentelt*

évfordulón Szörényi László beszélt *Vörösmarty költői világáról*.

Az 5–8-ig, Kolozsvárott, a Babeş-Bolyai Egyetem Francia Tanszékén tartott rendezvényen Karafiáth Judit *Proustról* adott elő.

A József Attilának szentelt *Újraolvasó* keretén belül 6–7-én Miskolcon Tverdota György (*Barkochba*) és Veres András (*Epizódok a József Attila-recepcióból*) tartottak beszámolót.

10–11-én Szombathelyen a *Márai Sándor-konferencián* Angyalosi Gergely *Történelem és fikció – Márai Sándor: Föld, föld!* és Szörényi László *Az emigráns Márai és a hazai irodalmi élet* című beszédei hangoztak el.

13-án Kerényi Ferenc Keszthelyen *A magyar hivatásos színészet főrangú támogatóiról* számolt be az *Arisztokrácia, művészetek, mecenatúra* című rendezvényen, 14-én pedig Kecskeméten *Jókai és Paulay Ede munkakapcsolatának történetét* elemezte a *Jókai emlékezete* című összejevetelen.

15-én Szörényi László Piliscsabán *Il Comento di Benvenuto da Imola e gli Ungheresi* címmel tartott előadást a *Ricerche su Dante*-ülésen.

18–20-ig tartották Szombathelyen a *Mille ans de contacts franco-hongrois* konferenciát, melyen Karafiáth Judit *La Hongrie vue par Jérôme et Jean Tharaud*, illetve Tverdota György *Andor Németh et l'existentialisme français* címmel kért szót.

26-án Miskolcon *A csendélet* című konferencián *Elbeszélés vagy leírás?* címmel Angyalosi Gergely adott elő.

26–27-én Szörényi László – milleniumi évünk kapcsán – Helsinkiben, 28-án pedig Tartuban számolt be *A magyarországi latin nyelvű irodalom jelentőségéről*.

27-én Budapesten Az *Európai Unió felé* elnevezésű OKTK-konferencián Kerényi Ferenc a *Klasszikus és modern magyar irodalmi textológiai kutatások és szövegkiadások helyzetéről és állapotáról*, Kőszeghy Péter pedig *A forráskiadványok támogatási lehetőségeiről* tartott elemzést.

Májusban igazi „tudományos nagyüzem” volt, nagyon sok rendezvénnyel. Ezek közül a legfontosabbak: 11-én Dávidházi Péter az Akadémián *A magyar művelődés 1000 évének fordulópontjai* kapcsán tartott előadást. Értekezésének címe *Ezredév, szabadságharc, gondviselés: A nemzeti nagyelbeszélés hagyománya Toldy irodalomtörténetében*.

Odorics Ferenc Torockón töltve egy hetet, előadást szentelt *A hermeneutika ismeretelméleti konzekvenciái: Tropológiai olvasatok* témának.

A 15-én Rómában megtartott *Keresztény magyar irodalom* témájú egyháztörténeti konferencia előadói voltak a következő munkatársak: Hafner Zoltán, Jankovics József (*Tre tentativi di ribellione di Mihály Babits*), Sárközy Péter (*La letteratura ecclesiastica ungherese: Cattolicesimo e Illuminismo nella cultura ungherese del Settecento*) és Szörényi László (*Il rinascimento della traduzione cattolica della Bibbia nell'Ottocento*).

19–21-én a pécsi *IV. Magyar Ókortudományi Konferencián* Hajdu Péter képviselte intézetünket, értekezésének címe *Az arisztotelészi poétika aktualitása* volt.

20-án Szegeden a *Vetésforgó* című rendezvényen Császtvay Tünde tartott előadást *A pohánkaságú Reviczky-hagyaték* címmel.

25-én Jankovics József Bukarestben a Magyar Köztársaság Kulturális Központja

rendezésében adott elő *A régi magyar irodalom értékei: az emlékiratok* címmel.

A 25–28. között, a varsói *Vörösmarty-emlékülésen* Kerényi Ferenc *Vörösmarty drámáiról*, Szörényi László pedig a költő eposzairól beszélt.

Sárközy Péter 26–28. között Párizsban szerepelt *La crisi del Cattolicesimo illuministico in Ungheria* című előadásával a *Conflits et compromis en Europe centrale-kollokviumon*, a május 30-tól június 5-ig Gardone-ban tartó AISLLI-ülésszakon pedig *La dimora dei poeti ungheresi a Roma nel Settecento* című beszéde hangzott el.

Június 2-án Kerényi Ferenc Ráckevén a *János vitéz-napok* keretén belül *Az irodalomtörténet és kultusz* című előadását tartotta meg, 10-én Badacsonyan pedig a II. reformkori művelődéstörténeti konferencián és szemináriumon *A vitézi játékoktól a romantikus tragédiáig* címmel mondta el értekezését.

Köszeghy Péter a 15–18. között Esztergomban megrendezett *Lux Pannoniae* című rendezvényen számolt be *A Balassikutatás újabb eredményeiről*.

Júliusban külföldön szerepeltek a következő munkatársaink: Prágában, a 3–8. közötti, II. Bohemisztikai Világkongresszuson Berkes Tamás *České obrození jako literární kánon* című értekezését olvasta föl.

4–7. között Tüskés Gábor Mogersdorffban adott elő *Österreichisch-ungarische Verbindungen im Spiegel des Wallfahrtswesens in der Barockzeit* címmel.

A 30-tól augusztus 4-ig tartó, stratfordi *Shakespeare and Religions* című konferencián Dávidházi Péter plenáris előadásának címe: „*He Drew the Liturgy, and Framed the Rites*”: *The Changing Role of Religious*

Disposition in Shakespeare's Reception, a 30-a és augusztus 5-e között, Cambridgeben megrendezett *Eleventh International Conference for Neo-latin Studies* keretein belül Pajorin Klára *La funzione e l'importanza dei nomi umanistici*, Szörényi László *L'epopea di Elia Berger sulla Santa Croce* címmel tartottak beszámolót.

Augusztusban Ferenczi László képviselte intézetünket a 15-i, pretoriai *AILC-kongresszuson* (*Les fruits de la littérature comparée*).

17-én Kerényi Ferenc Mezőberényben a *Petőfi-évfordulók kiadványairól* beszélt a *Petőfi-emlékhelyek 16. nemzetközi találkozóján*.

18-án Lake Hope-ban, a *Hagyomány és kultúra-konferencián* Jankovics József adott elő *A hungarológia jelene és jövője* címmel.

25-én, a *Hajnal István Kör konferenciáján* Szécsényben Völgyesi Orsolya referált (*Főispáni beiktatás Békés megyében*).

Az őszi hónapokban ismét megsűrűsödtek a szakmai programok. **Szeptemberben** a Magyar Irodalomtörténeti Társaság „*S merre zúgnak hajjai Tiszának, Dunának*” című rendezvényén Tverdota György értekezett *A Dunánál-ciklus szerkezetéről*.

A 15–16-án Pécsen tartott *Janus Pannonius és a humanista hagyomány* című konferencián a következő munkatársaink előadásai hangoztak el: Bartók István: *Janus Pannonius és a hazai grammatikai irodalom*, Békés Enikő: „*Tu princeps hominum, princeps leo nempe ferarum*”, avagy Mátyás király és az oroszlanfiziognómia, Pajorin Klára: *Janus Annalesának legendája*. Az ülészak előadásai

időközben kötetben is megjelentek: *Humanista műveltség Pannóniában*, szerk. BARTÓK István, JANKOVITS László, KECSKEMÉTI Gábor, Pécs, Művészetek Háza–Pécsi Tudományegyetem, 2000

Két nappal később rendezték ugyancsak Pécsen a Jacques Derrida-ülésszakot, melyen felszólalt Angyalosi Gergely (*Culture esthétique*), Kálmán C. György (*On Happiness, or the Performative without Conditions*) és Odorics Ferenc (*Fragments from the Future of our Profession: Bricks from the Wall of the University without Condition*).

20–22. között Londonban az *Ecce opus: Nietzsche Revisions in the Twentieth Century*-konferencián felolvasták Dávidházi Péter beszámolóját *A Hungarian Connection: The Revaluation of Nietzsche by the Novelist László Németh* címmel.

A hónap végén, a 27–30-ig tartó, Tihanyban rendezett REBAKUCS-ülésszakon, ahol a téma *Szent István alakja a régi magyar és az európai irodalomban, művészetben és történetírásban* volt, az alábbi előadások hangoztak el: Bene Sándor: *Szent István alakja a 17. századi politikai publicisztikában*, Sárközy Péter: *Szent István és a magyar szentek ábrázolásai Itáliában*, Szörényi László: *Tarnóczy István Szent István-életrajza, a lapidáris stílus remekműve*, Tüskés Gábor: *Magyarország – Mária országa*.

29-én a kápolnásnyéki Vörösmarty-emlékülésen Kerényi Ferenc *Vörösmarty nemzetfogalmának néhány kérdéséről*, Szörényi László *Vörösmarty Mihály, a polgári öntudat romantikus költője* címmel tartott értekezést.

Októberben Balogh Magdolna Varsóban számolt be *Idea narodowa w litera-*

turze i kulturze węgierskiej címmel a 2–6-ig tartó *Idea narodowa jako problem badawczy* ülészakon.

Tüskés Gábor az 5–7. közötti, *Symposium on chest-prints in Lund* összejövetelen tartott előadást *Populäre Einblatt-drucke in Ungarn im 18. und 19. Jahrhundert* címmel.

14-én Csesztvén Kerényi Ferenc a *Madách Imre Irodalmi Napon* „Mit csinálnak Magyarhonban?": *Vörösmarty nemzetkarakterológiája* című értekezése hangozott el.

16–17-én a Centre Interuniversitaire d'Études Françaises és az Irodalomtudományi Intézet Budapesten rendezte meg a *Le renouveau spirituel dans la première partie du XXe siècle* című összejövetelt. Intézetünket Angyalosi Gergely („...nous échouons à traduire entièrement ce que notre âme ressent": *Pensée, langage et liberté individuelle dans la philosophie du jeune Bergson*) és Erdődy Edit (*Sur la scène de l'âme: Les mystères de Béla Balázs*) képviselték.

16–22. között Bojtár Endre *A folklór mint a balti tudat része* címmel adott elő Varsóban a *Transition in Eastern Europe*-konferencián.

18-án Sárközy Péter a római Klebelsberg-ülésszakon tartott beszámolót *La politica culturale ungherese tra le due guerre* címmel, 22–24-én pedig Leccében, a *Barokk-konferencián* kért szót *I Capricci di Proteo: Percorsi e linguaggi del Barocco* című előadásával.

November 9-én Veres András beszélt *Rendszerváltás az irodalmi életben* címmel a *Debreceni Irodalmi Napokon*, amelyek témája a századvégi irodalmi élet volt.

A 11-i kecskeméti *Katona József Napokon* Kerényi Ferenc *Mezővárosi közkölté-*

szet a XIX. századelő Kecskeméjén címmel tartott referátumot.

14-én Dávidházi Péter Pécssett számolt be *Shakespeare fogadtatástörténetének vallási viselkedésmintáiról* a Pécsi Egyetem Magyar és Összehasonlító Irodalomtörténeti Tanszékén.

A 20–24. között Kairóban megtartott, *Literary Criticism at the Threshold of the Century* című nemzetközi szimpóziumon Angyalosi Gergely (*L'aventure au pluriel: Roland Barthes redivivus*), Kappanyos András (*The Possibility of a Three-dimensional Reading*) és Kálmán C. György (*Is There Meta-Criticism?*) adott elő.

22-én Hisayasu Nakagawa, a Japán Tudományos Akadémia rendes tagja adott elő az Intézetben *Le Japon et l'Europe au XVIIIe siècle – Japonais, Hollandais et Européens (Rencontres réelles et rencontres imaginaires)* címmel.

Sárközy Péter 23–25. között Nápolyban referált *Le riviste di filologia moderna e di italianistica in Ungheria* címmel *Az italianisztikai folyóiratok a világban* tárgykörnek szentelt rendezvényen.

24–25-én tartották Pécssett a *Vörösmarty Mihály és a romantika* című konferenciát, melyen Dávidházi Péter *Ikerműfajok fogadtatása: Nemzeti eposz és nemzeti történetírás Vörösmarty előtt és után*, Szörényi

László *A magyar „dolce stil nuovo”*, Kappanyos András pedig *Az avantgárd Vörösmarty* címmel tartott előadást.

Decemberben, 7–8. között, az Újvidéken megtartott Petri György-konferencián az alábbi munkatársaink adtak elő: Tverdota György (*Az út Baudelaire-től Petrig*), Kappanyos András (*„Én itt egész jól.” Én-narrációk Petri költészetében*), Angyalosi Gergely (*A testiség poétikája Petri György lírájában*) és Rákai Orsolya (*Ezért éreztem késztetést, hogy mindent kimondjak*).

11–13. között Nápolyban tartották a *Mickiewicz, Prešeren, Vörösmarty: L'idea romantica in Polonia, Slovenia, Ungheria* című rendezvényt, melyen Dávidházi Péter és Szabó G. Zoltán szerepelt.

15-én Vilniusban Szörényi László referátuma hangzott el *Šiuolaikine vengru literatura* címmel.

28-án két munkatárs előadásával zárult az év tudományos programja: Bene Sándor Pécelen a *Karácsony Sándor pedagógiája – barátság, szerelem, hivatás* című konferencián *Házasság és paráznaság a reformáció irodalmában*, Szörényi László pedig a Magyarországi Neolatin Társaság budapesti alakuló ülésén *Berger Illés epusza a Szent Keresztről* címmel tartott előadást.